

17.5.2019

Asia

Hankintojen valvonta: Vihdin kunnan ulkoilureitin valaistussaneerauksen hankinta

Ratkaisu

Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Vihdin kunnalle huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Asian vireilletulo

Asia on tullut vireille Kilpailu- ja kuluttajaviraston 7.11.2018 vastaanottamalla toimenpidepyynnöllä, joka koskee Vihdin kunnan menettelyä Nummelanharjun ulkoilureitin peruskorjauksen hankinnassa.

Asian selvittäminen

Kilpailu- ja kuluttajavirasto on 19.11.2018 ja 20.12.2018 pyytänyt asiassa selvitystä Vihdin kunnalta, joka on vastannut selvityspyyntöihin 3.12.2018 ja 9.1.2019.

Ratkaisun perustelut

Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimivalta

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jatkossa myös ”hankintalaki”) 139 §:ssä Kilpailu- ja kuluttajavirastolle (KKV) on annettu tehtäväksi valvoa julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista.

KKV voi antaa havaitsemansa lainvastaisuuden johdosta hankintayksikölle huomautuksen tai muuta hallintolain (434/2003) 53 c §:ssä tarkoitettua hallinnollista ohjausta. Laittomien suorahankintojen osalta KKV voi hankintalain 140 §:n perusteella kieltää hankintapäätöksen täytäntöönpanon. EU-kynnysarvot ylittävien suorahankintojen osalta KKV voi myös tehdä markkinaoikeudelle esityksen seuraamusten, kuten seuraamusmaksun, sopimuskauden lyhentämisen tai hankintapäätöksen kumoamisen, määräämiseksi. Sama koskee kansalliset kynnysarvot ylittäviä hankintalain liitteessä E tarkoitettuja palveluhankintoja tai käyttöoikeussopimuksia, jotka on tehty suorahankintana ilman laissa säädettyä perustetta.

17.5.2019

Asiaselostus

Hankintamenettelyn kulku

Vihdin kunta on ilmoittanut 28.5.2018 julkaistulla hankintailmoituksella avoimella menettelyllä toteutettavasta yleisten alueiden ulkovalaistuksen ylläpidon hankinnasta. Hankintailmoituksen mukaan hankinnan ennakoitu arvo on 800 000 euroa. Hankintalajiksi on ilmoitettu palvelut ja pääasiallisesti CPV-koodiksi katuvalojen huolto (50232100-1). Hankintailmoituksessa on todettu, että hankinta käsittää ulkovalaistuksen ylläpitoon liittyvät tehtävät, huoltokierrokset, huolto- ja korjaustyöt sekä päivystyspalvelun. Ilmoituksen mukaan hankinnan sisältö ja laajuus on tarkemmin kuvattu tarjouspyynnön liitteenä olevissa asiakirjoissa. Hankintayksikkö on 25.6.2018 julkaissut myös hankintaa koskevan korjausilmoituksen, jossa on täsmennetty tarjouspyynnön liitteenä ollutta palvelukuvausta.

Vihdin kunta on saanut edellä mainitussa ulkovalaistuksen ylläpito-hankinnassa määräaikaan mennessä yhteensä kuusi tarjousta. Kaksi tarjoajaa on suljettu pois tarjouskilpailusta, koska niiden ei ole katsottu täyttäneen tarjouspyynnössä asetettuja soveltuvuus- ja vähimmäisvaatimuksia. Hankintayksikkö on valinnut tarjouskilpailun voittajaksi ja hankintapäätöksen kohteena olevien palveluiden toimittajaksi Destia Oy:n. Hankintasopimus on allekirjoitettu 14.9.2018. Sopimus on voimassa määräaikaisena kaksi vuotta, jonka jälkeen se jatkuu toistaiseksi voimassa olevana.

KKV:n saaman toimenpidepyynnön mukaan Vihdin kunta on hankkinut Destia Oy:ltä myös Nummelanharjun pururadan valaistussaneerauksen, joka ei kuulu edellä mainitun ulkovalaistuksen ylläpitosopimuksen piiriin. Toimenpidepyynnön mukaan kynnysarvot ylittävä urakka olisi tullut kilpailuttaa, koska voimassa olevassa ylläpitosopimuksessa uudiskohteet, laajat saneeraukset ja ryhmävaihtohankkeet on rajattu pois sopimuksesta.

KKV on pyytänyt Vihdin kunnalta selvitystä valaistussaneerauksesta sekä siihen liittyvien hankintojen toteutuksesta.

Vihdin kunnan selvitys

Vihdin kunnan antaman selvityksen mukaan syksyllä 2018 hankittuun Nummelanharjun ulkoilureitin peruskorjaukseen sisältyy kokonaisuudessaan ulkoilureitin levennystä, pintakerroksen uusimista sekä ulkoilureitin valaistuksen saneeraus. Hankkeeseen kuuluva valaistuksen saneeraus on tilattu Destia Oy:ltä. Valaistuksen osalta saneerauksen kustannukset ovat arviolta noin 160 000–170 000 euroa sisältäen valaisinlaitteiden uusimisen sekä niiden edellyttämät kaapelointityöt.

Selvityksen mukaan projektin kilpailutus perustuu kahteen erilliseen aiemmin kilpailutettuun sopimukseen. Peruskorjauksessa on hyödynnetty maanrakennuskaluston vuokrauspalveluiden puitesopimusta sekä yleisten aluei-

17.5.2019

den ulkovalaistuksen ylläpidon sopimusta. Lisäksi urakassa on hyödynnetty kunnan omaa kalustoa ja henkilöstöä. Valaistuksen pienimuotoiset saneeraukset on hankintayksikön mukaan sisällytetty kilpailutettuun ulkovalaistuksen ylläpidon sopimukseen erillisveloitettavina töinä.

Vihdin kunta on todennut, että kyseessä oleva Harjun ulkoilureitin saneeraus on kooltaan varsin pieni saneeraustyö, kun otetaan huomioon kunnan valaistusverkko kokonaisuudessaan (7 000 kpl). Vaihdeettavien valaisinten lukumääräksi on ilmoitettu noin 100 kappaletta, eli 1,4 % kunnan valaistusverkosta. Kunnan selvityksen mukaan ulkoilureitin vanha valaistus on ollut vikahekkää ja ilmakaapeloinnin takia altis koko valaistuksen pimenemiselle puun kaatuessa ilmajohtojen päälle. Kyse on kunnan mukaan ennakoivasta huoltotoimenpiteestä, joka on tehty kilpailutetun ulkovalaistuksen ylläpitoa koskevan sopimuksen puitteissa.

Vihdin kunta on todennut vastauksessaan, että kilpailutetun sopimuksen palvelukuvauksen mukaan kiinteähintaisiin palveluihin kuulumattomat työt laskutetaan tuntiveloituksella. Kaikki kiinteähintaisiin palveluihin kuuluvat työt ovat kuvattuina tarjouspyyntöasiakirjoissa. Vihdin kunta on varannut hankinnan kuvauksessa kohdassa "muut erillisveloitettavat työt" mahdollisuuden käyttää tuntiveloitusta erikseen sovittaessa. Erillisveloitettavat työt on mainittu myös erikseen sopimuksessa.

Vihdin kunnan mukaan Harjun ulkoilureitin valaistuksen saneerauksessa on kyse kilpailutetun hankinnan kokonaisuuteen nähden pienestä, erillisveloitettavasta työstä, josta Vihdin kunta on erikseen sopinut valitun palveluntuottajan kanssa. Lisäksi, kun huomioidaan se, että liikunta-alueiden valaistus kuuluu palvelukuvauksen mukaisesti hankinnan kohteeseen, ei kunnan mukaan voida tälläkään perusteella katsoa, että kyseessä olisi sopimuksen ulkopuolinen merkittävä saneeraustyö.

Vihdin kunta on esittänyt, että kyse pitäisi olla merkittävästi suuremmasta, vähintään useita satoja valaisimia koskevasta saneeraustyöstä, jotta hankinta ei sisältyisi valaistuksen ylläpidon sopimukseen vaan olisi kilpailutettava erikseen. Valaistuksen ylläpito hankinnan palvelukuvauksen mukaan "sopimuskauden aikana valmistuvat uudet valaisinverkot voidaan liittää tämän sopimuksen mukaisten ylläpitopalveluiden piiriin ilman lisäveloitusta, jos valopisteiden määrän lisäys on enintään 3 % sopimuskauden alun tilanteeseen nähden". Hankintayksikkö on selvityksensä mukaan tällä lausekkeella rajannut sopimuksen palveluiden laajuuden muuttumista sopimuskaudella. Rajoitusta voidaan soveltaa myös erillisveloitettaviin töihin. Kunta on todennut lisäksi, että rajoitus täyttää myös hankintalain 41 §:n lisätilauksen ja 136 §:n sopimuksen muuttamista ja hankinnan laajentamista koskevat rajoitukset.

17.5.2019

KKV:n arvio hankintamenettelyn lainmukaisuudestaHankinnan sisältö, laatu ja laajuus

Asiassa on kyse siitä, onko hankintayksikön tekemä ulkoilureitin valaistus-saneerauksen hankinta tarkoittanut alkuperäisen hankintasopimuksen muuttamista siten, että hankintayksikön menettelyä muutosten toteuttamisessa voidaan pitää julkisia hankintoja koskevien oikeusohjeiden vastaisena.

Hankintayksikkö on kilpailuttanut avoimella menettelyllä yleisten alueiden ulkovalaistuksen ylläpidon. Hankinnan ennakoiduksi arvoksi on ilmoitettu 800 000 euroa, joten hankinnan arvo ylittää hankintalain 26 §:n mukaisen palveluhankinnoille asetetun EU-kynnysarvon. Hankintailmoituksen mukaan hankinnan kohteena on Vihdin kunnan yleisten alueiden ulkovalaistuksen ylläpitotyöt. Hankinta käsittää ulkovalaistuksen ylläpitoon liittyvät tehtävät, huoltokierrokset, huolto- ja korjaustyöt sekä päivystyspalvelun. Ilmoituksen mukaan hankinnan sisältö ja laajuus on tarkemmin kuvattu tarjouspyynnön liitteenä olevissa asiakirjoissa.

Tarjouspyynnön liitteenä olevan palvelukuvauksen mukaan hankintasopimuksen sisältämät palvelut jaotellaan kiinteähintaisiin huoltokierroksiin sekä muihin erillisveloitettaviin palveluihin. Palvelukuvauksessa todetaan, että kiinteähintaisiin palveluihin sisältyvät muun muassa huoltokierrokset, valaisinverkon ylläpito, päivystys ja raportointi. Erillisveloitusta sovelletaan puolestaan huoltokierroksilla havaittujen puutteiden korjaamiseen, yksittäisiin huolto- ja korjaustöihin, päivystystöihin sekä muihin erillisveloitettaviin töihin.

Palvelukuvauksen mukaan muut erikseen suoritettavat, kiinteisiin hintoihin kuulumattomat korjaus-, huolto-, muutos- tai muut tarvittavat työt ovat erikseen veloitettavia töitä. Kyseisistä töistä sovitaan lähtökohtaisesti aina erikseen, ellei kyse ole pakollisesta huolto-, korjaus- tai raivaustyöstä, joiden tekemättä jättämisestä aiheutuisi vaaraa tai jotka estävät liikenteen kulkeamisen. Toisena poikkeuksena ovat valaisinkeskusten vikojen korjaamiset eli tilanteet, joissa kokonainen katualue on pimeänä. Näiden töiden suorittamiseen ei tarvita tilaajan erillistä tilausta.

Lisäksi palvelukuvauksen erillisveloitettavia töitä koskevassa kohdassa on erikseen mainittu, että *”uudiskohteet, laajemmat saneeraukset sekä ryhmävaihdot eivät sisälly tähän sopimukseen, vaan Tilaaja varaa oikeuden kilpailuttaa tällaiset hankinnat erikseen”*.

KKV katsoo, että Vihdin kunnan kilpailuttaman hankinnan pääasiallisena kohteena ovat kiinteähintaiset valaistuksen ylläpitoon liittyvät palvelut, kuten huoltokierrokset ja päivystyspalvelu. Lisäksi erillisveloitettavina palveluina hankintaan sisältyvät muun muassa yksittäiset huolto- ja korjaustyöt sekä huoltokierroksilla havaittujen puutteiden korjaaminen. Laajemmat sa-

17.5.2019

neeraukset ja ryhmävaihdot puolestaan eivät palvelukuvauksessa todetulla tavalla sisälly sopimukseen.

KKV:n arvion mukaan pururadan valaistusurakkaa, joka sisältää noin sadan valaisinlaitteen vaihtamisen sekä kaapelointityöt, ei voida pitää sellaisena yksittäisenä, pienenä huolto- tai korjaustyönä, jonka voitaisiin katsoa sisältyvän kilpailutettuun ulkovalaistuksen ylläpidon hankintaan. Saneeraustyön ennakoituksi arvoksi on ilmoitettu 160 000–170 000 euroa, joten se ylittää ylittää myös hankintalain 25 §:n mukaiset tavara- ja palveluhankinnoille sekä rakennusurakoille asetetut kansalliset kynnsarvot. KKV katsoo, että hankintayksikkö on toiminut vastoin valaistuksen ylläpito-hankinnan tarjouspyynnössä ja hankintasopimuksessa asetettuja ehtoja.

Sopimusmuutoksen sallittavuuden arviointi

Hankintalain 136 §:n 1 momentin mukaan hankintasopimusta tai puitejärjestelyä ei saa EU-kynnsarvot ylittävissä hankinnoissa tai kansalliset kynnsarvot ylittävissä liitteen E mukaisissa palveluhankinnoissa taikka käyttöoikeussopimuksissa olennaisesti muuttaa sopimuskauden aikana ilman lain mukaista uutta hankintamenettelyä. Olennaisena pidetään ainakin muutosta, jos:

- 1) muutoksella otetaan käyttöön ehtoja, jotka, jos ne olisivat alun perin kuuluneet hankintamenettelyyn, olisivat mahdollistaneet muiden kuin alun perin valittujen ehdokkaiden osallistumisen menettelyyn tai muun kuin alun perin hyväksytyyn tarjouksen hyväksymisen tai jotka olisivat tuoneet hankintamenettelyyn lisää osallistujia;
- 2) sopimuksesta tai puitejärjestelystä tulee muutoksen jälkeen taloudellisesti edullisempi sopimuskuoppaanille sellaisella tavalla, jota alkuperäisessä hankintasopimuksessa tai puitejärjestelyssä ei ollut määritetty;
- 3) muutos laajentaa sopimuksen tai puitejärjestelyn soveltamisalaa huomattavasti.

KKV katsoo, että hankintayksikkö on toiminnallaan laajentanut kilpailutuksen perusteella tehdyn hankintasopimuksen soveltamisalaa huomattavasti. Jos kaikkien tarjoajien tiedossa olisi alusta alkaen ollut, että valaistuksen ylläpitosopimuksen nojalla hankintayksikkö hankkii valitulta toimittajalta yksittäisten huolto- ja korjaustöiden lisäksi myös laajempia saneerauksia, olisi tieto saattanut vaikuttaa hankintamenettelyn lopputulokseen esimerkiksi lisäten alan toimijoiden halukkuutta osallistua hankintamenettelyyn ja tuoden siten menettelyyn lisää osallistujia. KKV katsoo edellä mainituin perustein, että hankintasopimukseen on tehty hankintalain 136 §:n 1 momentin mukainen olennainen sopimusmuutos. Asiassa on arvioitava, onko sopimusmuutokseen kuitenkin sovellettava jotakin mainitun pykälän 2 momentin poikkeussäännöstä.

Hankintayksikkö on vastauksessaan todennut, että valaistuksen ylläpito-hankinnan palvelukuvauksen lausekkeella on rajattu sopimuksen palveluiden laajuuden muuttumista sopimuskaudella. Palvelukuvauksessa tode-

17.5.2019

taan, että ”sopimuskauden aikana valmistuvat uudet valaisinverkot voidaan liittää tämän sopimuksen mukaisten ylläpitopalveluiden piiriin ilman lisäveloitusta, jos valopisteiden määrän lisäys on enintään 3 % sopimuskauden alun tilanteeseen nähden”. Vihdin kunta on todennut myös, että rajoitus täyttää hankintalain 41 §:n lisätilausta ja 136 §:n sopimuksen muuttamista ja hankinnan laajentamista koskevat rajoitukset.

Hankintalain 136 §:n 2 momentin kohdan 1 mukaan hankintasopimukseen ja puitejärjestelyyn voidaan tehdä muutos ilman uutta hankintamenettelyä, jos se perustuu hankintamenettelyn aikana tiedossa olleisiin ja hankinta-asiakirjoissa mainittuihin sopimusehtoihin tai niiden muuttamista koskeviin ehtoihin, niiden rahallisesta arvosta riippumatta, ja nämä ehdot ovat selkeät, täsmälliset ja yksiselitteiset, eivätkä ne muuta hankintasopimuksen tai puitejärjestelyn yleistä luonnetta.

KKV toteaa, että palvelukuvauksen ehto, johon hankintayksikkö on selvityksessään vedonnut, mahdollistaa tietyin edellytyksin uusien valaisinverkkojen liittämisen kilpailutettujen ylläpitopalveluiden piiriin. Ehto puolestaan ei oikeuta hankintayksikköä hankkimaan palveluntuottajalta ulkoilureittien peruskorjaukseen kuuluvaa valaistuksen saneerausta, jossa uusitaan laajasti jo olemassa olevia valaisinlaitteita. Hankintalain 136 §:n 2 momentin 1 kohdan poikkeusperuste ei sovellu tapaukseen.

Hankintalain 136 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan sopimusmuutos on sallittu, jos alkuperäisen sopimuskuompanin on tarpeen suorittaa lisätöitä tai palveluja taikka ylimääräisiä tavarantoimituksia, jotka eivät sisällyneet alkuperäiseen sopimukseen, ja jos sopimuskuompanin vaihtaminen ei ole mahdollista taloudellisista tai teknisistä syistä ja aiheuttaisi merkittävää haittaa tai kustannusten merkittävää päällekkäisyyttä hankintayksikölle.

KKV toteaa, että asiassa ei ole tullut ilmi seikkoja, joiden perusteella jonkun muun kuin ylläpitopalvelun toimittajaksi valitun sopimuskuompanin valinta saneeraustyön toteuttajaksi olisi ollut taloudellisista tai teknisistä syistä mahdotonta. Sopimusmuutos ei ole ollut mahdollinen hankintalain 136 §:n 2 momentin 2 kohdan perusteella.

Hankintalain mukaan muutos on mahdollinen myös, jos kyse on sellaisesta vähäarvoisesta sopimusmuutoksesta, joka alittaa liitteessä E tarkoitettuja palveluja koskevissa hankinnoissa sekä käyttöoikeussopimuksissa kansalliset kynnsarvot tai muissa hankinnoissa EU-kynnsarvot eikä vaikuta sopimuksen yleiseen luonteeseen. Muutoksen arvon tulee olla pienempi kuin 10 prosenttia alkuperäisen palvelu- tai tavarahankintasopimuksen tai palveluja koskevan käyttöoikeussopimuksen arvosta ja 15 prosenttia alkuperäisen rakennusurakkasopimuksen tai käyttöoikeusurakan arvosta.

Ulkoilureitin valaistussaneerauksen arvoksi on ilmoitettu 160 000–170 000 euroa, joka on noin 21 % ulkovalaistuksen ylläpitosisopimuksen ennakoidusta arvosta. Koska muutoksen arvo on enemmän kuin 10 prosenttia alkupe-

17.5.2019

räisen hankintasopimuksen arvosta, ei kyse ole hankintalain tarkoittamasta vähäarvoisesta sopimusmuutoksesta.

Suorahankintaperusteiden soveltuminen

Hankintayksikkö on vastineessaan tuonut myös ilmi, että palvelukuvauksen ehto täyttäisi hankintalain 41 §:n lisätilausta koskevat edellytykset.

Suorahankinnan käyttöedellytyksistä on säädetty hankintalain 40 §:ssä ja 41 §:ssä. Hankintalain 41 §:n 2 momentin mukaan hankintayksikkö voi tehdä suorahankinnan, kun kyseessä on alkuperäisen toimittajan kanssa tehtävä uusi rakennusurakkasopimus tai palveluhankinta, joka vastaa aikaisemmin tehtyä rakennusurakkaa tai palveluhankintaa. Edellytyksenä on, että alkuperäistä hankintaa koskevassa hankintailmoituksessa on mainittu mahdollisesta myöhemmästä suorahankinnasta ja että lisäpalvelun tai uuden rakennusurakan ennakoitu arvo on otettu huomioon laskettaessa alkuperäisen sopimuksen kokonaisarvoa. Suorahankinta voidaan tehdä enintään kolmen vuoden kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä.

KKV toteaa, että hankintalain 41 §:n 2 momentin edellytykset suorahankinnalle lisätilauksissa eivät tässä tapauksessa täyty, koska laajat saneeraukset ja ryhmävaihdot on nimenomaisesti rajattu pois sopimuksen piiristä. Hankinta ei vastaa aikaisemmin tehtyä palveluhankintaa eikä hankintailmoituksessa ole mainittu mahdollisesta myöhemmästä suorahankinnasta.

Asiassa ei ole tullut esiin myöskään seikkoja, joiden perusteella jokin muu laissa mainittu suorahankintaperuste soveltuisi tapaukseen.

Tarjouspyynnön epäselvyys

Hankintalain 3 §:n mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Euroopan unionin tuomioistuin on todennut, että syrjintäkiellon ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteet sekä avoimuusvelvollisuus edellyttävät muun muassa, että hankintasopimuksen kohde ja tekoperusteet määritetään selvästi jo heti hankintasopimuksen tekomenettelyn alussa ja että hankintamenettelyn ehdot ja yksityiskohtaiset säännöt muotoillaan selvästi, täsmällisesti ja yksiselitteisesti hankintailmoituksessa tai hankinta-asiakirjoissa. Tällä tavoin mahdollistetaan yhtäältä, että kaikki kohtuullisen valistuneet ja tavanomaisen huolelliset tarjoajat voivat ymmärtää ehtojen ja sääntöjen täsmällisen ulottuvuuden ja tulkita niitä samalla tavalla tarjousta jättäessään.¹

¹ Asia C-298/15, Borta, tuomio 5.4.2017, kohdat 67–69.

17.5.2019

Vaikka katsottaisiin, että Vihdin kunnan hankkima ulkoilureitin valaistussaneeraus olisi ollut muu kuin laaja saneeraus ja siten sisältynyt ulkovalaistuksen ylläpitopalvelua koskevaan sopimukseen, on tarjouspyyntö ollut hankinnan kohteen osalta epäselvä. KKV:n arvion mukaan kyseessä olevan hankinnan tarjouspyyntöasiakirjoihin kuuluvassa palvelukuvauksessa ei ole riittävän tarkasti määritelty sitä, millaisiin töihin erillisveloitusta voidaan soveltaa. Palvelukuvauksessa ei selvennetä, miten esimerkiksi ”laajempi saneeraus” on määritelty. KKV toteaa, että tarjoajat ovat voineet tulkitä tarjouspyyntöasiakirjoissa käytettyjä ilmaisuja eri tavalla. Hankinnan sisältö ja hankinta-asiakirjojen ehdot ja säännöt eivät siten ole olleet selviä, täsmällisiä ja yksiselitteisiä, ja tämä on ollut omiaan vaarantamaan avoimuuden periaatteen toteutumisen sekä tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun.

Johtopäätös

Kilpailu- ja kuluttajavirasto katsoo, että Vihdin kunta ei ole toiminut hankinnassaan hankintalain mukaisesti. Edellä ilmenevillä perusteilla Kilpailu- ja kuluttajavirasto antaa Vihdin kunnalle huomautuksen hankintalain noudattamatta jättämisestä.

Sovelletut säännökset

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista (1397/2016) 3 §, 40 §, 41 §, 136 §, 139 § sekä hallintolaki (434/2003) 53 c §.

Muutoksenhaku

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 164 §:n perusteella tähän Kilpailu- ja kuluttajaviraston päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Lisätietoja asiasta antaa erityisasiantuntija Elisa Aalto, puhelin 029 505 3683, sähköposti etunimi.sukunimi@kkv.fi.

Pääjohtaja Kirsi Leivo

Erityisasiantuntija Elisa Aalto